

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2525

הצעת חוק טיפול בחולי נפש (תיקון – החלת הוראות על בגיר שסובל מאנורקסיה נרבוזה),

התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 6 בחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א–1991¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 6(א)(1), במקום "וכתוצאה ממחלתו" יבוא "או סובל מאנורקסיה נרבוזה וכתוצאה מכך".
2. תיקון סעיף 7 בסעיף 7(1) לחוק העיקרי, במקום "וכתוצאה ממחלתו" יבוא "או סובל מאנורקסיה נרבוזה וכתוצאה מכך".

דברי הסבר

תופעת הפרעות האכילה, ובפרט האנורקסיה נרבוזה, רווחת בעולם המערבי, בעיקר בקרב נערות ונשים, בין היתר בשל תרבות הצריכה ודימויי הרזון הקיצוניים שמוצגים באמצעי התקשורת והפרסום ובאינטרנט. על פי נתוני מרכז המחקר והמידע של הכנסת שיעור הסובלים מאנורקסיה נרבוזה הוא 1.2% בקרב נשים ו-0.2% בקרב גברים; שיעור התמותה מאנורקסיה נרבוזה הוא בין 8% ל-20%, ושיעור ההחלמה ממנה הוא 35% (אתי וייסבלאי, הפרעות אכילה בקרב ילדים ובני נוער: תיאור התופעה, מניעתה ואיתורה (8 בפברואר 2010); שלי לוי, מחסור במרכזים לטיפול בהפרעות אכילה במחוז דרום (29 באוקטובר 2007)).

חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א–1991 (להלן – החוק), מתיר לפסיכיאטר מחוזי להורות על בדיקה כפויה דחופה, על בדיקה כפויה לא דחופה, על אשפוז כפוי או על טיפול מרפאתי כפוי, של אדם, אם שוכנע כי מתקיימים באותו אדם התנאים הקבועים בחוק, ובין היתר אם הוא חולה במחלת נפש שכתוצאה ממנה נפגם במידה ניכרת כושר שיפוטו והוא עלול לסכן את עצמו או את זולתו סיכון פיזי מיידי.

מאחר שעל פי הספרות הרפואית הפרעות אכילה, ובהן אנורקסיה נרבוזה, מסווגות כהפרעה נפשית, ולא כמחלת נפש, פסיכיאטר מחוזי אינו מוסמך להפעיל את סמכויותיו האמורות כלפי בגירים הסובלים מאנורקסיה נרבוזה. אשר לקטינים, החוק מתיר להפעיל סמכויות אלה גם אם הם סובלים מהפרעה נפשית חמורה. נוסף על כך, יש חולי אנורקסיה נרבוזה שבהיותם קטינים אושפזו בכפייה, אך בהגיעם

¹ ס"ח התשנ"א, עמ' 58.

לגיל 18 הם משתחררים מהאשפוז, אף אם לא החלימו, והדבר עלול לסכן את חייהם. במצב דברים זה אשפוז בכפייה אינו אפשרי לעניין בגיר שסובל מאנורקסיה נרבוזה.

לפיכך, בהצעת חוק זו מוצע לקבוע כי פסיכיאטר מחוזי יהיה רשאי להורות על בדיקה כפויה דחופה, על בדיקה כפויה לא דחופה, על אשפוז כפוי או על טיפול מרפאתי כפוי גם של בגיר הסובל מאנורקסיה נרבוזה. להערכת רופאים מומחים, בתחום הפרעות האכילה התיקון המוצע יחול על קבוצה שתמנה כ-20-30 אנשים בשנה, שיאושפזו ביחידה ייעודית במחלקה להפרעות אכילה בבית חולים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברת הכנסת עדי קול (פ/2532/19), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/613/20), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברות הכנסת מרב מיכאלי ועאידה תומא סלימאן (פ/1332/22), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/692/23 ; פ/1253/24).

הצעת החוק זהה לפ/1253/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)